

Coordonatorii colecției:

Radu CUCUTEANU

Radu GĂINĂ

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României**BALTĂ, NICOLAE****Fântâna Inocenților / Nicolae BALTĂ**

Iași, Junimea, 2026

ISBN 978-973-37-3050-7

821.135.1

Redactor: Frăguța ZAHARIA

Coperta: Cezar BACIU

Tehnoredactor: Cezar BACIU

Editura JUNIMEA,

Grădina Copou, Iași

700 506

C. P. 85, Oficiul Poștal nr. 1, Iași

e-mail: edjunimea@gmail.com

revistascriptor@gmail.com

Telefon redacție: 0232 705 837

© Nicolae BALTĂ

© Editura JUNIMEA, IAȘI – ROMÂNIA

Nicolae BALTĂ**Fântâna Inocenților****EDITURA JUNIMEA****IAȘI – 2026**

Era o cameră tristă, cu pereții zugrăviți într-un verde-pal murdar, ce arăta nelocuită de o bună bucată de vreme. Își spusese asta din prima clipă când intrase: un loc părăsit, în care nu mai intrase nimeni de mult și care, chiar și atunci când mai intra cineva, nu fusese cu nimic mai viu ca acum. Nu bănuise însă că era mai mult de atât – mult mai mult.

*

Ajunsese în Gare de l'Est foarte devreme, la 7 dimineața. Gara era în restaurare din cauza construirii noii linii TGV-Est și fusese nevoit să meargă, cu valiza pe roți, până la Gare du Nord, ca să o lase la seifurile cu cifru de la bagajele de mână. Gările erau la distanță relativ mică una de cealaltă, dar era deja obosit de pe drum și traseul scurt îl epuizase.

Nu se putea duce la gazda lui la ora aceasta. Trebuia să mai piardă timpul cel puțin o oră.

Se îndreptă spre primul bistrou și constată că abia se deschisese; o negresă mătura pe jos și alta pregătea mesele. Își zise că era cu adevărat un ghinion să ajungă atât de devreme, încât nici localurile nu se deschisese încă de-a binelea.

Mai așteptă puțin afară, pe trotuar, apoi, când văzu că se terminase curățenia, intră și se așeză la prima masă. Nu își scoase haina; fiind în octombrie, era destul de frig și mai și transpirase pe drumul între gări, trăgând după el valiza. Nu se simțea prea bine.

Totul începuse la München, unde schimbuse trenurile și când, după ce încercase să se plimbe ca să își omoare

timpul, fusese nevoit să se așeze într-un local și să ceară o cafea. Îl amuzase că o putuse face în germană. Încă mai știa frânturi de pe vremea când fusese la grădinița unei doamne vârstnice care își câștiga astfel existența, fiind o „fostă”, cum aflase că li se spunea pe atunci.

Dar cafeaua și odihna nu reușiseră să îl facă să își revină. Continuase să transpire în timp ce pornise înapoi spre gară, unde se așezase pe o bancă de pe peron ca să poată fuma. Stătuse așa, cu hainele de pe el umede de transpirație, vreo două ore, până când fusese tras trenul spre Paris.

Dar nici acolo nu fusese mai bine; în compartimentul de cușete, suflul de aer era rece și bătea în toată cabina. Își schimbase totuși cămașa learcă, cerându-și scuze față de francezul între două vârste, care îi răspunsese însă că „e normal să o facă”. Ulterior, stând de vorbă cu el, aflase că făcea traseul Paris-München și retur în fiecare lună, ca să își vadă fiul care lucra acolo; soția îi murise de mai mulți ani. Îi plăcuse omul, amabil și împăcat cu sine.

Și apoi, după o noapte întreagă, trenul intrase în suburbiile Parisului, reducându-și treptat viteza cu care gonise de la un capăt la altul al Franței, în timp ce mecanicul anunța în difuzoare: „Într-un sfert de oră trenul nostru va ajunge la destinația sa: Paris-Est”.

Iar acum făcea eforturi să își revină suficient pentru a putea porni din nou la drum spre locuința pe care o închiriasse lângă Jardin de Luxembourg, unde își rezervase, printr-o agenție specializată, pentru o lună și jumătate, o cameră în apartamentul unei foste inspectoare în învățământ, acum la pensie.

Trebuia să ia metroul, dar, înainte de asta, trebuia să își recupereze valiza de la Gare du Nord și să o sune pe doamna respectivă ca să îi spună că ajunsese și că pornea spre ea. Și, bineînțeles, să se ducă să își ia bursa.

Se ridică, plăti nota și ieși, uitându-se după un telefon. Erau peste tot; căută cartela cumpărată în gară, o strecură în fantă și formă numărul.

*

Metroul gonea de la o stație la alta, plin de oameni care mergeau, la ora aceea matinală, la serviciu. Privea din când în când la ei, cu aceeași senzație de straniu dintotdeauna: funcționari străini, dintr-o țară străină, în care totul i se părea mai normal și mai organizat decât acolo de unde venea. Senzația aceasta o avusese de prima oară când venise aici, tot cu o bursă de traducător, în urmă cu nouă ani.

Instituția care o administra era tot acolo: ca să ajungă, pe jos, ocolise gara și apoi trecuse pe un pod mic peste canalul Saint-Martin, după care stătuse la coadă în aceeași sală mare, așteptând să fie chemat. Doar că atunci nu așteptase deloc: fusese chemat imediat. Acum, în fața lui, în cealaltă parte a sălii, erau doi ruși, un bărbos tăcut și o fată vorbărească, căreia nu îi mai tăcea gura și care la un moment dat scosese un măr din buzunar din care mușcase. În starea de epuizare în care era, îl enervaseră cumplit.

În sfârșit, fu chemat. Funcționara îl puse să completeze niște formulare, îi făcu asigurarea obligatorie, apoi îi spuse data la care să vină pentru a doua tranșă a bursei.

Mai trebui să treacă pe la casierie, unde banii îi fură numărați în bancnote nou-nouțe. Avea să afle apoi că, din cauza dispozitivului ieftin care fusese ales pentru tipărirea lor, multe fuseseră deja falsificate.

Venise cu bani pe card de acasă. În urma trecerii la euro, de acum șapte ani, prețurile crescuseră, făcând ca puterea de cumpărare să scadă fatalmente. Ajunsese în situația paradoxală ca, deși bursier al guvernului francez, să vină cu bani în plus la el.

La Châtelet schimbă linia. Ar fi putut merge și pe jos – distanța era de numai un kilometru și jumătate – dar, din

cauza epuizării care nu ceda deloc, gândul îl sperie. Îi păru rău: piața și bulevardul Saint-Michel, cu librăriile și anticariatele sale, îi plăceau mult.

Coborî la Luxembourg și, trăgând valiza după el, o luă înapoi în jos, spre Sena și începu să caute strada. Avu noroc: o găsi repede. Căută numărul și, împingând cu greu o poartă de lemn, intră într-un gang în care dădeau scările imobilului. Din fericire, cea în care era locuința se afla imediat pe stânga.

Căută în memorie numărul interfonului și îl formă. După câteva apeluri, răspunse o voce de bărbat, apoi se auzi un zgomot și ușa se deschise.

Liftul era cu zăbrele și strâmt, lent, de tip vechi, ca și clădirea în sine. Majoritatea imobilelor Parisului erau vechi. Se gândi din nou la orașul din care venea, unde zona seismică, împreună cu guvernările haotice sau dictatoriale, împiedicase orice proiect edilitar pe termen lung.

Ușa îi fu deschisă de un tânăr înalt, care se prezentă drept fiul proprietarei și îl invită să intre. Trăgând în continuare valiza care i se părea tot mai grea, fu condus în camera care îi fusese destinată. Și atunci fu frapat de aerul trist, de abandon care domnea înăuntrul ei.

*

Se întinsese în pat, așteptând ca doamna Perrin să se întoarcă acasă. Fiul ei se retrăsese în bucătărie și nu se mai arătase.

Își plimbă privirile prin cameră. O masă, la perete, un dulap, din care o ușă era încuiată, o chiuvetă cu oglindă deasupra și patul, cu o etajeră care se întindea de-a lungul lui. Fereastra, înaltă, era în peretele din stânga patului, vizavi de el. Iar atmosfera era ciudat de apăsătoare.

Poate că la senzația aceasta contribuia și starea de oboseală, care nu părea să cedeze deloc. Îi venea să stea întruna

culcat, iar când se mai ridicase o făcuse cu greu. Să fi răcit cât stătuse cu cămașa udă și puloverul umed pe el, pe peronul gării din München? Dar nu avea niciunul din simptomele obișnuite de răceală. Începu să fie cuprins de neliniște.

Ca să se liniștească, începu să se gândească la toate locurile unde urma să meargă. Majoritatea îi erau cunoscute din vizitele anterioare. Își zise că locuința era bine amplasată: putea ajunge pe jos la Sena, iar în drum erau toate librăriile și anticariatele care îi plăcuseră atât de mult și în care petrecuse mult timp de fiecare dată. Cele mai multe erau deschise până târziu.

Se întrebă ce făcea Melania. Îl invitase la ea, în Lorena, unde lucra la un spital, împreună cu alte psihiatre românce venite în urmă cu câțiva ani, răspunzând cererii guvernului francez, care ducea lipsă de cadre medicale în regiunile boicotate de medicii autohtoni. Locuiau toate în incinta spitalului, în apartamentele și casele puse la dispoziție de conducerea acestuia. „O să mergem la Strasbourg, să vezi catedrala trandafirilor”, îl ademenise ea. Orașul de pe Rin era la o oră distanță cu trenul de localitatea unde își avea postul. Își cumpărase deja pe internet biletul.

Își întoarse privirile spre fereastră. Dădea spre aripa cealaltă a imobilului, aflată vizavi și spre ferestrele apartamentelor de acolo. Își zise că nu era o priveliște prea plăcută.

„Dar, la naiba, sunt la Paris, și încă în centru”, se conso-lă el. Se întrebă, preț de o clipă, unde o fi acum Anda.

Alungă imediat gândul. Pusese în sinea lui capăt pentru totdeauna perioadei aceleia teribile, încheiate cu întoarcerea catastrofală în țară. Oricum, de atunci nu mai știa nimic de ea.

Ațipise, când i se păru că aude zgomotul specific unei yale răsucite. Se dezmetici brusc și se ridică în capul oaselor. Probabil că gazda lui se întorsese în sfârșit.

Se ridică și își verifică rapid ținuta. Își trecu mâinile prin părul încărunțit. Se întrebă cum era doamna Perrin.

Deschise ușa și ieși pe coridor. În față, pe stânga, era baia și drept înaintea camera de zi, iar, după ea, bucătăria. Auzi voci de acolo și păși precaut înainte.

O femeie înaltă și uscățivă, cu părul cărunt și ochelari, stătea de vorbă cu tânărul care îl întâmpinase și care se prezentase drept fiul ei. Auzindu-l, se întoarse către el.

*

Ajuns afară, stătu o clipă pe trotuar, încercând să se orienteze. Nu mai fusese în partea aceasta a Parisului, doar în capătul dinspre Sena al bulevardului Saint-Michel și pe bulevardul care îl intersecta, Saint-Germain. Acolo, în fața bisericii Saint-Germain-des-Prés, se reîntâlnise cu Anda în 2000, după douăzeci de ani, și stătuseră la cafeneaua Les Deux-Magots.

Anticariatele și librăriile începeau la intersecție, vizavi de Cluny, de care îl despărteau câteva sute de metri. Se hotărî să o ia într-acolo, să arunce o privire la cărțile expuse pe tarabele de afară și apoi să coboare până la Sena. Trebuia să se întoarcă însă devreme ca să își ia ceva de mâncare pentru diseară, înainte ca magazinele să se închidă, și localizase un Franprix la mică distanță, pe Saint-Germain; după aceea putea ieși din nou. Senzația de libertate pe care o trăise de fiecare dată când ajunsese aici începea să se facă simțită.

Coborî domol bulevardul, trecu de intersecție și-și continuă drumul spre Sena, oprindu-se în piața Saint-Michel, în fața fântânii cu sculpturile sale eclectice, în bazonul căreia înotau mereu câteva rațe. Se rezemă de parapetul masiv și privi spre Châtelet. Ceva mai încolo, la mică distanță, era strada pe care stătuse la prima venire aici, într-un imobil despre care constatase cu surprindere că era locuit de câteva prostituate, lucru pe care cei care

cumpăraseră garsoniera se pare că nu îl știuseră. „Așa deci, am fost băiat rău?! În genunchi!”, își aminti el că o auzise la un moment dat prin perete pe una dintre ele adresându-se unui client, pesemne masochist.

Zâmbi absent, urmărind din priviri un vaporas de agrement care înainta încet pe fluviu. Imobilul unde locuise atunci nu se vedea, ascuns fiind după altele. Acolo făcuse pentru prima dată dragoste cu Anda, după douăzeci de ani de la primăvara aceea care trecuse prea repede. Privi îndoit piatra cenușie a parapetului; istoria lor era atât de contradictorie, încât era inevitabil să ajungă în impasul final de acum nouă ani.

Se îndreptă din mijloc și se răsuci, privind într-o parte și într-alta. În dreapta, cum stătea cu spatele la Sena, era librăria Gibert-Joseph, iar în stânga, Gibert Jeune. Se simți surescitat la gândul că va intra din nou printre rafturile care înțesau etajele, până în tavan.

„Dar de unde știți de Franprix-ul de pe Saint-Germain?” se mirase doamna Perrin. „Păi e a cincea oară când vin la Paris”, îi explicase el. Nu îi spusese, bineînțeles, condițiile în care venise și mai ales în care plecase în primele trei dăți. Abia a patra oară, cu a doua bursă, renunțase definitiv la gândul de-a se stabili acolo, spunându-i unui scriitor român refugiat acolo în 1987, cu care se împrietenise, că de data aceasta venise „fără gânduri ascunse”.

Se întrebese de multe ori cum reușise să supraviețuiască psihic după acel eșec. Își recăpătase serviciul și reluase legătura cu editurile cu care colaborase, stabilind relații și cu altele noi, reintrând în viața de până înainte, cenușie și mohorâtă, ceea ce îl trimisese cu gândul la un roman al unui scriitor american în care protagonistul, după ce ajunge într-o lume mirolantă, se prăbușește înapoi în existența anterioară.

Privi îndelung la cafenelele din ambele laturi ale pieței, cu mese întinse pe trotuare, pline de oameni care începeau să se adune acolo la acea oră a înserării, și își spuse, cu o certitudine de nezdruccinat, că locul lui nu va fi niciodată aici.

*

Se întoarse, mergând încet cu sacoșele în mână, la răspântia bulevardelor și urcă anevoios panta până la strada unde se afla locuința. Oboseala nu voia deloc să cedeze.

Ajuns sus, intră în bucătărie și, desfășurând pungile, își aranjă cumpărăturile pe etajera pe care i-o rezervase gazda sa. Auzindu-l, aceasta apărură în prag, spunându-i că îl căutase o prietenă, Melania, care îi lăsase un mesaj și îi înmână o hârtie împăturită. O desfășură. Melania scria că speră că a ajuns cu bine și îi dădea numărul ei de telefon din Lorena.

„Vă mulțumesc, îi spuse el doamnei Perrin. E o prietenă româncă, psihiatră în Lorena”, se crezu el dator să explice. „S-a angajat aici? Dar aveți drept de muncă? Ați intrat în Uniunea Europeană, dar....” „Încă nu avem, replică el sec. Dar medicii francezi refuză să se mai prezinte la posturile din regiuni pe care le consideră prea îndepărtate și izolate, și guvernul dumneavoastră, îngrijorat, a făcut apel la medici străini, în cazul de față români.” „Vorbiți foarte bine franceza”, observă ea zâmbind. „Da, am început s-o învăț de la zece ani, citind *Pif*, care ajungea și la noi, fiind scos de «L’Humanité», ziarul Partidului Comunist Francez, apoi am făcut meditații cu un profesor.” (Își aminti la timp termenul francez pentru „meditații”, „lecții particulare”.) „Și apoi, mai târziu, am început să fac traduceri. Am venit aici cu o bursă de traducător a Ministerului Culturii francez”, încheie el.

„A guvernului nostru, deci? Înseamnă că sunteți un traducător foarte bun.” „Așa se pare”, zâmbi el. „Și aveți un program anume?” „Nu, sunt liber să fac ce vreau – adică, să

mi-l fac eu”, se corectă el. Când îl întrebaseră pe directorul editorial de la marea editură – care îi sugerase să ceară o bursă și îl îndrumase cum să procedeze – ce trebuie să facă acolo dacă primește bursa, acesta îi răspunsese cu umorul său obișnuit: „Vă plimbați.”

„Bun, atunci, vă doresc ședere plăcută.” „Mulțumesc. O să mai ies puțin, să umblu prin librării.”

Doamna Perrin se retrase, închizând ușa. Răsuflă ușurat: în ciuda amabilității și a politeții sale, simțea o tensiune inexplicabilă când era de față. „Ce-o ascunde și asta?” se întrebă, amuzat și enervat deopotrivă. Spera să nu aibă probleme cu ea.

*

De pe banca pe care stătea, de cealaltă parte a piațetei din fața Prefecturii de Poliție, vedea în dreapta Sainte-Chapelle, din incinta Palatului de Justiție, cu gardul său înalt din zăbrele. Era liniște; se lăsase seara. În spatele lui, la mică distanță, al doilea tronson al Pont au Change ducea la Châtelet. Își aminti din nou de luna aceea de acum nouă ani când locuise acolo și îi veni dorința de-a vedea din nou străduța aceea. Mirându-se – amintirile plăcute erau amestecate cu altele, neplăcute, cu predilecție din cauza Andei – se ridică și porni într-acolo. Trecând podul, văzu lumina rotitoare de pe Turnul Eiffel. Era prima oară că o vedea, din toate părțile când fusese aici.

Străbătu piața Châtelet, apoi o luă la stânga, intrând imediat pe străduța unde locuise. Recunoscuse ușa roșie, pe stânga, și își aminti cele cinci etaje pe care le avea de urcat de fiecare dată. Imobilul, îi spusese proprietarii, fusese construit pe la 1700 și nu fusese niciodată dotat cu facilitățile moderne: nu avea ascensor, nici încălzire centrală, nici măcar centrale de apartament, fiindu-i adăugate în fiecare garsonieră doar instalațiile sanitare.